

Lekcja 8

23 sierpnia

PRZYMIERZE NA SYNAJU

Tekst przewodni: Wj 19,4-6.

Zakres studium: Wj 19,1-20,20.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie

Na Górze Synaj Bóg ustanowił przymierze ze swoim ludem. On wyszedł z inicjatywą tego przymierza. Proponując ludziom swoje przymierze Bóg udzielił im łaski i nawiązał z nimi więź. Bóg pragnął, by Izraelici byli Jego szczególnym ludem, szczególną własnością, królestwem kapłańskim, narodem świętym. Powodzenie Izraelitów miało zależeć od ich pozytywnej odpowiedzi na miłosierne Boże prowadzenie i niezwykle dokonania dla nich w Egipcie w drodze do Góry Synaj. Bóg zaprosił ich do podążania za Nim i dowiódł, że planuje dla nich świetlaną przyszłość. Gdyby tylko zachowywali Jego naukę i trwali w autentycznej więzi z Nim, Bóg mógłby ich poprowadzić wprost do Ziemi Obiecanej. Musieli się nauczyć, kim jest Bóg i co czyni dla nich, aby mogli Go podziwiać, miłować, słuchać i czcić. Dar Dziesięciorga Przykazań miał stanowić dla nich zasady szczęśliwego, zrównoważonego i spełnionego życia.

Temat lekcji

Wyprowadzając Izraelitów z Egiptu oraz prowadząc ich przez Morze Czerwone i pustynię do Góry Synaj, Bóg pragnął ich przyprowadzić do siebie (Wj 19,4). W ramach tego procesu uczył ich przez około rok. Bóg był dla swojego ludu jak miłujący Ojciec. Uczył Izraelitów tego, czego potrzebowali, aby cieszyć się udanym życiem. Izraelici widzieli, jak Bóg pokonał egipskie bóstwa. Rozumieli, że Bóg troszczył się o nich podczas plag i zaplanował ich wyjście z Egiptu. Potem zaś Bóg dał im najcenniejszy dar, Dekalog, by nauczyć ich bojaźni Bożej (Wj 20,20). W tej lekcji zastanowimy się nad poszczególnymi funkcjami prawa Bożego.

Część II: Komentarz

Dekalog stanowi rdzeń Bożego objawienia i biblijnej etyki oraz zakłada potrzebę zbawienia. Jest to *Magna Carta* biblijnej nauki i jej suma, norma wszystkich norm. Tworzy on treść i podstawę Bożych standardów dla całej ludzkości, a jego zasady są wieczne. Opis nadania Dekalogu w *Pięcioksięgu Mojżesza* podkreśla, iż został on ogłoszony przez Boga (Wj 19,19; 20,1; Pwt 5,4-5.24), a także napisany przez Niego (Wj 24,12; 31,18; Pwt 5,22). Został podany Mojżeszowi dwukrotnie jako szczególny dar (Wj 32,19; 34,1; Pwt 10,1-2). W *Księdze Wyjścia* Dekalog jest nazwany „Świadectwem” (Wj 31,18) oraz „słowami przymierza” (Wj 34,28). Wyrażenie „Dziesięcioro Przykazań” nie zostało użyte w języku hebrajskim, choć Dekalog został nazwany „przykazaniami” w Wj 20,6. Zamiast tego Dekalog jest trzykrotnie nazwany „dziesięciorgiem słów” (hebr. *‘aseret haddebarim*; zob. hebr. użycie w: Wj 34,28; Pwt 4,13; 10,4).

Zarówno w *Księdze Wyjścia* jak i *Księdze Powtórzonego Prawa* Dekalog został umieszczony na początku zbioru praw i ich interpretacji. Zostały zapisane dwie wersje Dekalogu nieznacznie różniące się między sobą. Pierwsza z nich jest zapisana w Wj 20,1-17, a druga w Pwt 5,6-21. Druga wersja została wygłoszona przez Mojżesza w jego mowie do Izraelitów niemal czterdzieści lat po nadaniu prawa, tuż przed wejściem do Ziemi Obiecanej (Pwt 1,3-4; 4,44-47). Te okoliczności wyjaśniają niewielką różnicę między dwiema wersjami Dekalogu. Kiedy Paweł podsumowuje prawo jako znajdujące wypełnienie w miłości, cytuje fragmenty Dekalogu (Rz 13,8-10; Ga 5,14). Miłość rzeczywiście jest sumą prawa Bożego, gdyż Bóg jest miłością (1 J 4,16). Choć poszczególne zasady Dekalogu były znane w załączku jeszcze przed nadaniem Dekalogu na Górze Synaj, Bóg postanowił przedstawić je formalnie w postaci Dekalogu, i to nie tylko swojemu ludowi, ale całej ludzkości. Te przykazania odzwierciedlają bowiem w sposób systematyczny, kim jest Bóg oraz jaki jest Jego charakter i reprezentowane przez Niego wartości.

Funkcją prawa Bożego nie jest uczenie nas pozyskiwania zbawienia przez zachowywanie prawa. Zatem nie powinniśmy usiłować przestrzegać prawo Boże w celu uzyskania zbawienia, ale właśnie dlatego, że zostaliśmy zbawieni. Prawo nie jest źródłem życia, ale środkiem, przez który okazujemy i wyrażamy życie, które otrzymaliśmy.

W *Biblii* prawo Boże jest postrzegane w bardzo pozytywnym świetle (Mt 5,16-17; J 14,15; Ga 3,21; 1 Kor 7,19). Autorzy biblijni tworzyli poematy o prawie Bożym (takie jak *Psalms 119*, biblijne arcydzieło), śpiewali o nim pieśni (Ps 19) i rozmyślali o nim dniem i nocą (Ps 1,2; Joz 1,8), gdyż powstrzymuje to człowieka od czynienia zła, a także daje mu mądrość, zrozumienie, zdrowie, powodzenie i pokój (Pwt 4,1-6; Prz 2-3).

Dekalog ma kilka zasadniczych funkcji:

1. *Prawo Boże jest gwarancją wolności* (Rdz 2,16-17; Jk 2,12). Jest ono jak płot, który tworzy szeroką wolną przestrzeń do życia i ostrzega, że poza nią czają się niebezpieczeństwa, problemy, komplikacje i śmierć. Nie ma przyszłości dla tych, którzy wychodzą poza ten krąg wolności.

2. *Prawo Boże jest jak zwierciadło* (Jk 1,23-25). Dzięki prawu możemy zrozumieć, jak brudni jesteśmy i jak bardzo potrzebujemy oczyszczenia. Dekalog objawia naszą grzeszność, ale nie może nas oczyścić z grzechu ani winy (Rz 3,20).

3. *Prawo Boże jest drogowskazem*. Prowadzi nas ono do Chrystusa jako *paidagogos* czyli opiekun (Ga 3,24). Wskazuje nam Jezusa, który nas oczyszcza, odpuszcza nasze grzechy i zmienia nas (2 Kor 5,17; 1 J 1,7-9).

4. Dekalog jest Bożą obietnicą dla nas. Ogłaszając swoje prawo, Bóg obiecuje, że standardy te będą częścią naszego życia, jeśli zachowamy ścisłą więź z Nim. On gwarantuje, że standardy te staną się trwałą częścią naszego stylu życia. Będziemy mieli taką więź z im, iż nie będziemy pragnąć tego co jest zakazane. Będziemy z radością trwać we wspólnocie z Nim, prosząc Go, by dokonywał w nas posłuszeństwa mocą Jego łaski, Słowa i Ducha Świętego.

W Dekalogu przykazania czwarte i piąte są podane w języku hebrajskim jako pozytywne nakazy w trybie okolicznika bezwzględego, który ma dwa znaczenia w materiałach o charakterze prawnym - przykazanie albo z naciskiem przedstawiona obietnica (zob. E. Kautsch, red., *Gesenius' Hebrew Grammar*, Oxford 1910], par. 113bb i 113ee). Inne przykazania są wyrażone jako negatywne przykazania z zastosowaniem cząstki przeczącej *l'o* („nie”) i czasownika w trybie nakazującym (podobnym do trybu niedokonanego). Obok faktu, iż takie hebrajskie wyrażenie oznacza trwały zakaz czyli przykazanie, sugeruje się, że dotyczy ono także przyszłej sytuacji, a zatem stanowi obietnicę (zob. Jacques B. Doukhan, *Hebrew for Theologians: A Textbook for the Study of Biblical Hebrew in Relation to Hebrew Thinking*, Lanham 1993, s. 41). W świetle tej sugestii tłumaczenie „nie będziesz” należy rozumieć bardziej jako zapowiedź, obietnicę, stwierdzenie przyszłego stanu aniżeli nakaz. Za rozumieniem Dekalogu jako obietnicy może przemawiać Sdz 6,23, gdzie Pan obiecuje Gedeonowi: „nie umrzesz”. Gramatyczna konstrukcja tego zdania jest identyczna jak w Dekalogu.

Znaczenie hebrajskiego rzeczownika *dabar* użytego w odniesieniu do Dziesięciorga Przykazań niekoniecznie oznacza „przykazanie”, ale raczej „słowo” czy „obietnicę”. W niektórych przekładach rzeczownik *dabar* bywa tłumaczony „obietnica” (np. 1 Krl 8,56; 2 Krn 1,9; Ne 5,12-13 BT), a czasownik *dabar* - jako „obiecować” (np. Pwt 1,11 BG; 6,3 BG; 9,28 BG; Joz 22,4 BG; 23,5).

Ellen G. White potwierdza tę interpretację, pisząc o funkcji Dekalogu: „Dziesięć przykazań (...) to dziesięć obietnic” (Ellen G. White, *Manuscript 41*, 1896, cyt. w: *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, t. 1, s. 1105). „W każdym przykazaniu, każdym nakazie danym od Boga jest obietnica” (Ellen G. White, *Nauki z Góry Błogosławienia*, wyd. 4, Warszawa 1998, s. 74). Podkreśliła także, iż „głos Boga z Nieba” przemawia „do duszy w obietnicy: «Czyń to, a nie znajdziesz się pod panowaniem szatana»” (Ellen G. White, *Letter 89*, 1898, cyt. w: *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, t. 1, s. 1105).

Pozorne ograniczenia zawarte w prawie służą wyłącznie naszemu dobru, aby chronić szczęście i życie (Mi 6,8; J 10,10). Prawo Boże jest normą postępowania dla tych, którzy ufają Bogu i są zbawieni z łaski przez wiarę w Chrystusa.

Miejsce prawa w nowym przymierzu jest zdumiewające - jest ono umieszczone w sercu. Prawo ma być wpisane we wnętrze człowieka (zob. Mt 5,21-48) i ma być postrzegane nie jako ciężar, ale jako powód do radości. Ci, którzy we właściwy sposób żyją zgodnie z Dekalogiem, podążają za jego obietnicami z właściwych powodów, posłuszni przykazaniom z wdzięczności za to, co Bóg dla nich uczynił i czyni. Łaska nie zmienia prawa, ale naszą postawę wobec niego. Paweł był przeciwny legalizmowi i nadużywaniu prawa Bożego, ale nie przeciwny samemu prawu (Rz 7,9-12).

Jezus Chrystus jest *telos* prawa (Rz 10,4), co znaczy, że jest On celem, a nie końcem w sensie zakończenia czy ustania ważności prawa. Chrystus jest hermeneutycznym kluczem otwierającym prawdziwe znaczenie i cel prawa. Zatem błędem byłoby twierdzić, że Chrystus unieważnił, zakończył, zastąpił czy unieważnił prawo. Chrystus jedynie nadaje znaczenie prawu.

Jozue przypomniał Izraelitom, że sami z siebie nie jesteśmy w stanie być posłuszni Bogu: „Nie możecie służyć Panu” (Joz 24,19). Jednak kiedy prosimy Boga, by przyjął naszą słabość, On czyni nas silnymi. On daje nam swojego Ducha Świętego, który prowadzi nas do posłuszeństwa wobec Niego (Ez 36,27). Paweł mówi: „Kiedy jestem słaby, wtedy jestem mocny” (2 Kor 12,10). Posłuszeństwo jest dziełem Ducha Świętego w nas.

Część III: Zastosowanie

Zadaj uczestnikom wspólnego studium następujące pytania:

1. Jako ludzie możemy jedynie zdecydować, że pod wpływem łaski Bożej chcemy czynić to co prawe. Musimy wybrać posłuszeństwo wobec Boga, ale nie mamy siły, by zrealizować naszą decyzję i podążać za Bogiem. W naszej kruchości i słabości potrzebujemy pomocy z zewnątrz, spoza nas samych. Dobrą nowiną jest, że Bóg daje nam nie tylko pragnienie posłuszeństwa (które jest odpowiedzią na Jego wezwanie miłości), ale także moc do posłuszeństwa (Flp 2,13). Jak przejawia się działanie tych środków w praktyce twojego codziennego życia?

2. Cokolwiek Bóg nakazuje swoim wyznawcom, daje im także moc, by mogli tego dokonać. „Wszystkie Jego nakazy są jednocześnie obietnicami siły niezbędnej do ich wykonania” (Ellen G. White, *Przypowieści Chrystusa*, wyd. 6, Warszawa 2020, s. 238). Z tej perspektywy Dziesięcioro Przykazań to tak naprawdę Dziesięcioro Błogosławieństw. W jakim sensie i w jaki sposób Boże przykazania mogą uzdalniać wierzących do posłuszeństwa wobec Boga?

	<p style="text-align: center;">MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewodniki- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”. • Pytania- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej. www.adwent.pl dział: Studium biblijne • Materiał do „Czasu misji”: https://adwent.pl/czas-misji 	<p style="text-align: center;">KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii. • Propozycje dodatkowych zajęć. • Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium. • Wspólnota, modlitwa <p style="text-align: center;">każdy czwartek, godz.20.00 Zoom: 856 5129 9515 Kod dostępu: Biblia</p>
---	---	--